

Jaarverslag 2025

1. Inleiding / Algemeen

Voor onze stichting kenmerkte 2025 zich door continuïteit in activiteiten en ondersteuning. Er werd wel een nieuw beleidsplan opgesteld voor de komende 5 jaar.

We continueerden de communicatie met onze Vrienden vooral in combinatie met de verzending van de Nieuwsbrief van het Cultuurhuis Bergeijk.

De doelstelling van de stichting Vrienden Cultuurhuis Bergeijk bleef ongewijzigd en luidt: de behartiging van zowel de materiële als de immateriële belangen van de te Bergeijk gevestigde stichting "Stichting Cultuurhuis Bergeijk" en van het tot de stichting "Stichting Vrienden Cultuurhuis Bergeijk" behorende "Boekenfonds Wil van Ham", alsmede van andere verenigingen of stichtingen, die actief zijn op het gebied van heemkunde en (cultuur)historie in Bergeijk en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

2. Vrienden

Ons Vriendenaantal steeg dit jaar van 113 naar 120. Er waren 10 aanmeldingen en 3 afmeldingen. Een van de afmeldingen betrof een overlijden. Het Vriendenaantal steeg dus met 7 Vrienden ofwel met ruim 6%.

De jaarbijdrage voor de Vrienden bleef voor 2025 ongewijzigd, te weten minimaal € 50. Het "lidmaatschap" van onze stichting betreft een zogenaamd partnerlidmaatschap, d.w.z. partners van elkaar zijn samen 1x Vriend.

Zoals opgenomen in ons jaarverslag 2024 overlegde het bestuur Cultuurhuis Bergeijk in 2024 een paar keer met een 8tal verenigingen en stichtingen, die in Bergeijk maatschappelijk en/of sportief actief zijn, over hoe de betrokkenheid van de inwoners bij het Cultuurhuis vergroot kon worden. In aansluiting daarop waren in 2025 een 10tal bestuursleden van deze organisaties ambassadeur van onze stichting met als doel het Cultuurhuis meer bekendheid te geven binnen hun organisaties. Zo ontvingen zij de Nieuwsbrief en uitnodigingen voor lezingen en tentoonstellingen in het Cultuurhuis. De ambassadeurs waren in 2025 gratis "lid" van onze stichting. Eind 2025 nodigden wij hen uit betalend Vriend van onze stichting te worden. Ultimo 2025 heeft nog niemand hiervan gebruik gemaakt.

Vrienden van onze stichting hebben gratis toegang tot de tentoonstellingen in het Cultuurhuis Bergeijk en ook bij lezingen, die door onze stichting worden georganiseerd.

We gaven dit jaar weer een aanvulling uit in de reeks "Ontdekkingsreis door Bergeijkse Historie", geschreven en samengesteld door Johan Biemans (92 jaar). Het was zijn 11e boekje in deze reeks. En handelt over Bergeijk in relatie tot de vergeten oorlogen, zoals hij ze noemt, waarbij hij teruggaat in de geschiedenis.

3. Bestuur

a. Het bestuur bestond ook dit jaar weer uit Wil van der Heijden (voorzitter), Henk Vrenken (penningmeester) en Cor Munsters (secretaris).

In overeenstemming met de statuten zijn alle bestuursleden vrijwilligers zonder beloning.

b. In 2025 vergaderde het bestuur 4 maal te weten op 13 januari, 1 april, 21 juli en 13 oktober.

c. Daarnaast had het bestuur 2x (in april en oktober) overleg met het bestuur van de stichting Cultuurhuis Bergeijk. In dit overleg kwamen o.a. de volgende onderwerpen aan de orde:

- Stand van zaken in beide stichtingen;
- Structurele subsidiebijdrage van de gemeente Bergeijk aan het Cultuurhuis;
- Scholenproject Cultuurhuis;
- Promotie en PR Cultuurhuis: stand van zaken herijking;

- Samenwerking met Heemkundekring Bergeijk;
  - Deelname aan Vriendencontactdagen van NFVM:
De Nederlandse Federatie van Vrienden van Musea (NFVM) stimuleert/faciliteert het houden van Vriendencontactdagen. Hierbij komen Vrienden van andere musea bij je op bezoek en breng je je museum landelijk onder de aandacht van andere geïnteresseerden in musea.
  - Uitwisseling jaarverslagen en jaarrekeningen;
  - Beleidsplan Vrienden Cultuurhuis Bergeijk;
  - Werving nieuwe Vrienden.
- d. Op 3 november woonde Wil van de Heijden namens onze stichting een bijeenkomst van het Cultuurhuis bij over het vervolgtraject Promotie Cultuurhuis Bergeijk.
- e. De algemene ledenvergadering van NFVM van 27 september 2025 in Museum Veere werd namens onze stichting bezocht door de secretaris. Er waren zo'n 25 personen uit alle windstreken. Het was nuttig om kennis te maken met andere Vriendenorganisaties en kennis te nemen van hoe zij werken en tegen welke zaken zij aanlopen. Veel zaken waren herkenbaar. In de namiddag werd er in 2 groepen gediscussieerd. Een groep over hoe Vrienden te werven en de andere groep over hoe te behouden. In het bezoekverslag van deze bijeenkomst zitten voor onze stichting zeker punten, die wij kunnen gebruiken. Het bestuur hoopt in de loop van 2026 na overleg met het bestuur van stichting Cultuurhuis Bergeijk met een of twee punten uit dit verslag aan de slag te gaan.

4. Cultuurhuis Bergeijk

In het bestuurlijk overleg van april is met betrekking tot de structurele bijdrage van onze stichting aan Cultuurhuis Bergeijk de volgende afspraak gemaakt: Stichting Vrienden Cultuurhuis Bergeijk streeft naar een structurele vaste jaarlijkse bijdrage aan de exploitatie van het Cultuurhuis. Momenteel dragen 120 Vrienden jaarlijks € 50 bij. Dit betekent, dat er jaarlijks ongeveer € 6.000 binnenkomt. Het streven is om het aantal Vrienden uit met name het bedrijfsleven en de middenstand te verhogen en te komen tot zo'n 200 Vrienden, zodat er jaarlijks een bijdrage beschikbaar komt van ca. € 10.000. Gezien de huidige financiële positie van de stichting Vrienden en de jaarlijks te verwachten inkomsten uit de bijdrage van de Vrienden zegt het bestuur van de Vrienden voor de komende 3 jaar een jaarlijkse vaste bijdrage (donatie) toe van € 10.000 met ingang van 2025. Deze bijdrage mag niet leiden tot vermindering van de gemeentelijke subsidie. Bestuurlijk stellen we de hoogte van het bedrag vast en daarna is de besteding aan het bestuur van het Cultuurhuis. Daarmee komen ad hoc aanvragen vanuit het Cultuurhuis Bergeijk aan de Vrienden te vervallen. Wel kunnen er nog aanvragen gedaan worden voor bijdrage uit het Wil van Ham Boekenfonds.

In 2025 gaf het Cultuurhuis drie Nieuwsbrieven uit, te weten in februari, juni en oktober. Vanuit onze stichting werden deze Nieuwsbrieven ook verspreid onder de Vrienden van onze stichting. Tegelijk met het verzenden van deze Nieuwsbrieven konden we onze Vrienden informeren over specifieke zaken binnen onze Vriendenstichting.

In de loop van 2025 werd door het bestuur van het Cultuurhuis Bergeijk Willeke Ruwe aangesteld als facilitair coördinator en werd Edwin van Onna belast met de inhoudelijke invulling van de activiteiten van het Cultuurhuis. In december beëindigde Willeke Ruwe haar werkzaamheden weer in verband met het aanvaarden van een functie elders (meer uren), waardoor de continuïteit in het beheer van het Cultuurhuis enigszins onder druk kwam te staan. Eind 2025 is de werving voor een nieuwe facilitaire coördinator opgestart.

Naast de vaste collectie waren er in het Cultuurhuis 3 wisseltentoonstellingen te zien. Ook werden er in combinatie met de wisseltentoonstellingen in het Cultuurhuis 6 lezingen georganiseerd.

Het verzorgen van rondleidingen onder begeleiding van een gids naar objecten van architect Gerrit Rietveld in Bergeijk (de Rietveldsafari) is eveneens een belangrijke activiteit. Onderdeel van de Rietveldsafari is ook een bezoek aan de enige door Gerrit Rietveld ontworpen fabriek, De Ploeg, en het ploegpark, een ontwerp van de bekende tuinarchitecte Mien Ruys.

Ook werden in 2025 weer de bekende leskisten over de Romeinen en de Middeleeuwen beschikbaar gesteld als lesmateriaal aan de basisscholen in de Kempen. Hiervan werd veelvuldig gebruik gemaakt en incidenteel werd hieraan een bezoek aan de tentoonstellingen in het Cultuurhuis gekoppeld.

Voor een totaal overzicht van de activiteiten van het Cultuurhuis Bergeijk verwijzen wij door naar de website: www.cultuurhuisbergeijk.nl

5. Activiteiten

- a. Op 17 maart organiseerden wij in samenwerking met de Heemkundekring Bergeijk voor onze Vrienden en leden van de Heemkundekring Bergeijk een lezing door pastor Cor Daemen met als onderwerp: *"Verhalen uit de Kempen": De laatste schaapherder van de abdij van Postel*". De lezing werd verzorgd door pastor Cor Daemen scj. Pastor Daemen stamt uit een oud Teutengeslacht uit Luyksgestel. In het missaal, dat hij als kind van zijn moeder kreeg, zat een bidprentje van Antoon Ooms (geboren in 1876 in Lage Mierde), de laatste schaapherder van de laatste schaapskudde van de abdij van Postel. Dit prentje werd het begin van een speurtocht naar de geschiedenis van deze schaapherder met 'roots' in Bergeijk. Een verhaal over de eenvoud van het leven in de Kempen, een paar generaties geleden.

In zijn lezing nam pastor Daemen ons mee naar die tijd en het Kempisch leven van toen gekoppeld aan de geschiedenis van de abdij van Postel en de schaapherder. Dit alles werd door hem ook vastgelegd in zijn boek "Eenvoud en het licht", dat in 2024 in een beperkte oplage is verschenen.

- In zijn lezing nam pastor Daemen ons mee naar die tijd en het Kempisch leven van toen gekoppeld aan de geschiedenis van de abdij van Postel en de schaapherder. Dit alles werd door hem ook vastgelegd in zijn boek "Eenvoud en het licht", dat in 2024 in een beperkte oplage is verschenen.
- b. Op maandag 6 oktober 2025 organiseerden we voor onze Vrienden onze 2^e lezing van dit jaar met als onderwerp: *"Van Gogh in Brabant"* door Peter van Overbruggen. Ruim de helft van zijn leven heeft Vincent van Gogh in Noord-Brabant gewoond en gewerkt. Hij groeide er op, volgde er zijn opleiding en worstelde er met zijn kunstenaarschap. Toen hij eind 1885 zijn Brabantse geboortegrond verliet, zou hij er nooit meer terugkeren. Maar in zijn Franse periode zou hij nog vaak met weemoed aan zijn geliefde Brabant terugdenken. De lezing "Van Gogh in Brabant" werd gegeven door Van Goghkenner en publicist Peter van Overbruggen uit Nuenen. We volgden het verhaal van Vincent vanuit zijn geboortedorp Zundert, via Steenberg, Tilburg en langs vele andere locaties tot in zijn laatste woonplek in Nederland: Nuenen. Daar maakte hij in twee jaar tijd een kwart van zijn totale werk als kunstenaar. In *Van Gogh Village Nuenen* zijn ook de meeste Van Goghmonumenten te zien van heel Noord-Brabant. Het *Van Gogh Village Museum Nuenen* vertelt het verhaal van Vincents verblijf. De spreker nam de aanwezigen mee langs de plekken in Brabant en daarbuiten, waar Vincent zijn meer dan 2000 tekeningen en schilderijen maakte. We maakten kennis met zijn turbulente leven, zijn familie en vrienden, want Vincent was bepaald niet de eenzame kunstenaar, waarvoor hij vaak versleten wordt.

Drs. Peter van Overbruggen is neerlandicus-historicus, oud-conrector en plaatsvervangend rector van het Augustinianum in Eindhoven. Hij leidde gidsen op voor Van Gogh Village Museum Nuenen, is lid van de werkgroep wisseltonstellingen van dit museum, voorzitter Stichting Kunstfonds Vincent van Gogh Nuenen en bestuurslid Knippenbergprijs van Brabants Heem. Hij geeft diverse lezingen over Van Goghonderwerpen, publiceert in cultuur-historische tijdschriften en is o.a. auteur van het boek "Van Domineeshuis tot Van Goghuis. 250 jaar pastorie Nuenen, 1764-2014", 'Vincent van Gogh en zijn passies in Nuenen' en mede-auteur van 'Het stroomgebied van de Dommel, een landschapsbiografie'.

Beide lezingen werden gehouden in de ontmoetingsruimte van het Cultuurhuis Bergeijk. De zaal was met 50 belangstellenden telkens helemaal uitverkocht en we kijken terug op twee heel geslaagde activiteiten voor onze Vrienden en andere belangstellenden.

6. Boekenfonds Wil van Ham

Doel van het fonds is financiële ondersteuning van publicaties over de geschiedenis van de gemeente Bergeijk. Het fonds wordt beheerd door het bestuur. Een bijdrage is een bijdrage à fonds perdu (donatie). De toegezegde bijdrage wordt uitgekeerd, zodra het project is gerealiseerd. Er is een reglement van toepassing, dat samen met een aanvraagformulier beschikbaar is op onze website: www.vriendencultuurhuisbergeijk.nl

Aanvragen voor een bijdrage uit het Boekenfonds Wil van Ham worden voor advies voorgelegd aan de beoordelingscommissie, gevormd door de Vrienden Joke Rijniers – Verdonk, Jos Smeets en Piet d'Haens.

In 2025 ontvingen de volgende publicaties een bijdrage uit het boekenfonds Wil van Ham:

- "Bergeijk, bakermat van Jan en Hubert van Eyck", geschreven door dr. Lucas van Dijck. Tijdens het symposium over het project Kasteel Portinc werd op 5 april dit boek gepresenteerd. Door dr. Lucas van Dijck is onderzoek gedaan naar de geboorteplaats van de wereldberoemde schilders gebroeders van Eyck. Als mogelijk geboortehuis en -plaats komt hierbij de kasteel Portinc in Bergeijk in beeld. Dit kasteel is helaas helemaal verdwenen, maar de locatie is bekend en recent onderzoek (o.a. radarbodemonderzoek) heeft nieuwe impulsen gegeven aan het idee om het kasteel in Bergeijk te doen herleven. Daarvoor is een nieuwe stichting "Portinc Van Eijck" opgericht. Zie verder ook www.portincvaneyck.nl. Aan de uitgave van dit boek hebben wij na een unaniem positief advies van onze adviescommissie een donatie van € 1.500 uit het Boekenfonds Wil van Ham toegezegd.
- Op 7 september werd het boek "Bergeijk in de eerste wereldoorlog" van Johan Biemans gepresenteerd. Na een unaniem positief advies van onze adviescommissie hebben wij aan dit boek uit het Boekenfonds Wil van Ham een donatie van € 2.000 uitgekeerd.

7. Financiën

Onze stichting publiceert jaarlijks op haar website de jaarrekening en balans, nadat het bestuur die heeft vastgesteld en goedgekeurd. Een en ander in overeenstemming met de statuten en de richtlijnen voor een ANBI-organisatie.

8. Beleid en organisatie

- a. In 2025 hebben we ons beleidsplan 2025 – 2030 vastgesteld en gepubliceerd op onze website: www.vriendencultuurhuisbergeijk.nl

- b. Binnen onze stichting is in 2025 alleen de Beoordelingscommissie aanvragen Boekenfonds Wil van Ham, bestaande uit Joke Rijniers-Verdonk, Piet d'Haens en Jos Smeets, actief geweest.
- c. De werkgroepen Vriendenreis en Vriendenwerving/sponsoring, die in 2024 actief waren, hebben in 2025 geen acties ondernomen. In 2026 zal het bestuur nader bekijken of en hoe we met deze werkgroepen verder gaan.
- d. Onze stichting is opgericht op 4 december 1995 en is lid van de Nederlandse Federatie van Vrienden van Musea (NFVM).

9. ANBI-status.

Onze stichting beschikt over de ANBI-status en staat bij de Kamer van Koophandel geregistreerd onder KvK-nummer 41093710 en het RSIN-nummer 8046.95.878, waarbij RSIN staat voor: Rechtspersonen Samenwerkingsverbanden Informatie Nummer.

Bergeijk, 13 april 2026

Namens het bestuur Stichting Vrienden Cultuurhuis Bergeijk,
Cor Munsters, secretaris